

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY SUBSCRIPTIONS
One Year \$2.00
Six Months \$1.00
Three Months \$0.50
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1808 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 3114, Establ. 1908

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION

ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 488), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, TREČIADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 15 D., 1919 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1914, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 243

Latviai kaip liutai kovoja prieš vokiečius-rusus

Ko laukia talkininkai Pabaltijos klausime?

VON DER GOLTZ PASITRAUKĖS.

Berlynas, spal. 15. — Gen. von der Goltz rezignavo iš vokiečių armijos. Tai pasekmė pastarosios talkininkų notos, rašo Tages Zeitung.
(Tik dabar von der Goltz rezignavo? O juk vokiečių valdžia senai tvirtino, kad tas generolas nieko bendra neturįs su Berlynu ir savarankini vokiečių Pabaltijoje).

PAIMTA 6 VOKIEČIŲ LAIVAI.

Londonas, spal. 15. — Anglų karės laivai Baltijos jūroje sugaudė šešis vokiečių prekybos laivus ir visus pristatė Revelio uostan, rašo Daily Mail.
To paties laikraščio korespondentas praneša iš Rygos, jog pulk. Avalov-Bermondit paklausęs talkininkų misijos atstovų, ar jis galįs sulaukti susitaikymo sąlygų nuo latvių. Matyt, pulkininkui nevyksta su ofensyva prieš latvius. Latvini atsisako taikintis su vokiečiais — rusais.

PANAUDOJA BOMBAS SU NUODINGOMIS DUJOMIS.

Copenhagen, spal. 15. — Iš praeito pirmadienio latvių pranešime pažymima, jog vokiečiai-rusai atakuodami Rygą prieš latvius pavartoja bombas su nuodingomis dujomis, gi latvių užimtas miesto dalis bombarduoja su apšaukimo mirtinomis.

"Dideli nuostoliai padaryta uostė ir mieste. Daug gyventojų nužudyta," pridedama latvių pranešime.

LATVIAI STIPRIAUSIAI LAIKO SI TIES RYGA.

Neapleidžia jie dalies Rygos.

Copenhagen, spal. 15. — Kuomet vokiečių-rusų armija aną dieną pakilo ofensyvą ir paleido darbinį žarvuotus automobilius, vietomis tarp latvių pakilo pasipilimas. Jie tokią galą atsimetė.

Latvini atsigavo, susilaukę tuojau paties pagelbos, su kuriais jie yra padarę militarinę santarvę.

Latvini tad atgavo iniciatyvą ir puolėsi ties prieš vokiečius. Išaujo jie perėjo Dauguvą ir užėmė praeitą savaitę apleistą savo pozicijas. Rytuose nuo Dauguvos latviai neapleidžia Rygos dalies.

PIRKITE KARŠTĄ TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

LATVIAI ATSIDURUS PAVOJINGAN STOVIN.

Kur yra talkininkai? — klausia latvių premjeras.

Ryga, spal. 13 (suveikinta). — Militarinis stovis — labai kritiškas. Abidvi armijos kita prieš kitą stovi abiem Dauguvos šonais. Estų artilerija iš žarvuotų traukinių apšaudė vokiečių-rusų linijas ir neleidžia priešininkui pereiti per upę. Kaip vokiečiai-rusai, taip latvini keliose vietose mėgino persikelti per upę. Bet nepavyko kaip tiems, taip kitiems.

Atblokti vokiečiai.

Praeitą naktį vokiečiai-rusai mėgino persikelti per Dauguvą Kierholme, už 6 mylių pietrytuose nuo Rygos. Bet buvo atblokti.

Kas veikia už vokiečių linijų, negalima pasakyti. Apie 10:00 šiandien rytą pulk. Avalov-Bermondit išskleidė baltų vėliavą, turbūt, norėdamas gauti atsakymą į savo pasiūlymus pertraukti kovą, ką buvo pasiūlymus bevieliniu telegrafu.

Latvija dideliu pavojuje. Pulk. Avalov-Bermondit siūlo latvianus armistaciją. Bet latvianai su nepasitikėjimu jai atsisėdė.

Premjeras Ulmanis sako, jog be talkininkų pagelbos nėra vilties sustabdyti baltų kraują praliejimą. Sako, mes neturime kitokio pasirinkimo, kaip tik kovoti, kol busime visi sunaikinti.

Premjeras šiandien pažymėjo, jog be talkininkų pagelbos nėra vilties sustabdyti baltų kraują praliejimą. Sako, mes neturime kitokio pasirinkimo, kaip tik kovoti, kol busime visi sunaikinti.

PERTRAUKTA SUSISIEKIMAS TELEGRAFU.

Berlynas, spal. 15. — Tarpe Berlyno ir Rygos pertrauktas susisiekimas telegrafu.

SKOTAI PAREMIA AIRIUS.

Glasgow, spal. 14. — Aną dieną šia įvyko škotų susirinkimas. Pareikslauta įsteigti Airijoje respubliką. Padaryta rezoliucija, kad Anglija atšauktų savo kariuomenę iš Airijos.

KABINETAS DIRBSIAUS UŽ PREZIDENTĄ.

Kabinete nariai pasidalins šalies reikalais.

Washington, spal. 15. — Prezidentas Wilsonas nežinia kuomet pasveiks. Vakar jis neramiai praleidęs dieną. Bet praeitą naktį jos sveikatos stovis kiek pagerėjęs, anot pranešimo gydytojo Graysono.

Vakar kabinetas turėjo susirinkimą pirmininkaujant valstybės sekretoriui Lansingui. Susirinkime aptarta prezidento liga. Patarta, jog nežinia kuomet pasveiks prezidentas. Tad kabinetas nusprendė paminėti prezidentą šalies reikaluose visu jo sirgimo metu. Kabinete nariai pasidalins darbus ir taip visą visus šalies reikalus.

PAVOJINGAI SUSIRGO VYSKUPAS GARRIGAN.

Sioux City, Ia., spal. 15. — Pavojingai susirgo šios dioclezijos vyskupas Garrigan. Sakoma, jog jis nepasveiks. Per kelis pastaruosius metus vyskupas jautėsi nesveikas.

PASTABAIGĖ STREIKAS NEW YORKE UOSTE.

New York, spal. 15. — Visam New Yorko uoste pasibaigė streikas. Šiandien darbininkai grįžta darban.

VISOS PABALTIJOS TAUTOS PAVOJUJE.

Vokiečių-rusų užpuolimas pabrėžia bolševikams.

Su Latvija Armija, spal. 15. — Vokiečių-rusų kariuomenės pakilimas prieš Latviją grėsmoje ne vienoms latviams, bet ir visoms Pabaltijos tautoms. Pavojus yra vienodas, ar pulk. Avalov-Bermondit atstovauja rusų imperijai, ar vokiečių militarizmui. Vokiečių tikslas pasisavinti Pabaltijos viešpatijas. Gi rusų imperijalistų tikslas — sunaikinti šias tautas.

Visgi latvių vyriausybė neperdaug nusiminusi. Latvianų pagelbos gali ateiti ne tik šiaurės šono kaimynai — estai ir suomių, bet taippat lietuviniai ir net lenkai. Su tautomis latvini bendrai gali veikti.

Latvijos užsieny reikalų ministeris, toms dienoms iškeliausia Lenkijon su specialia misija.

Tik bolševikus stiprina. Daugelis rusų, reakcijos ir imperijalistų šalininkų džiaugiasi, kuomet pulk. Avalov-Bermondit pradėjo ofensyvą prieš latvius.

Latvijai džiaugsmas veikini sumanė, kuomet jie įsitikins, kad tasai jų pulkininko veikimas yra niekas kitas, kaip tik sustiprinimas bolševikų kaip moralin, taip militariniu žvilgsniu.

Pulk. Avalov-B. veikimas šiandien Pabaltijos tautas dar labiau verčia ne kovoti prieš

BOLŠEVIKAI GAMINASI APLEISTI MASKVĄ.

Copenhagen, spal. 15. — Iš Gelsingfors pranešama, jog bolševikų valdžia čius rengties apleisti Maskvą su tuo momentu, kuomet prarado miestą Kroką.

(Kursą nuo bolševikų atėmė gen. Denikino armija praeitą mėnesį. Kursas yra apie už 100 angliški mylių nuo miesto Oriol. Šitame mieste yra svarbus geležinkelio mazgas. Aną dieną buvo pranešta, jog gen. Denikino tekes ir Oriol).

30 ŽMONIŲ NUŽUDYTA SILOJOJE.

Platinas žmonių nerimavimai.

Paryžius, spal. 15. — Iš Rymo pranešama, jog Sicilijos saloje apie 30 valstiečių danguis nužudyta, susirėmusiems su karininkais. Danguis yra sunaikinti.

Visoj saloje plėčiasi nerimavimai. Valstiečiai ginkluojasi, pasiskirsto būriais ir užpuolė kaimėnų.

Washington, Ill., spal. 15. — Da jautėsi pavogė 16 centų nuo valikulo, kur pavadinimas laikraščiai. Teismas, iš jo išviena nubaudo po \$20.40 pabaudo.

Rymas, spal. 15. — Karės laimėjimo šventė italai čia turės lapkričio 4 d.

bolševikus, bet kuoveikais su jais stoti taikos tarybosna ir padaryti taiką.

Avalov, turbūt, manė bolševikus pasiekti sutrukdant latvių ir estų armijas. Bet jo tasai žygis kartais gali tuos ir kitus suartinti su tais pačiais bolševikais.

Pulkininkas vadinamas išdaviku.

Latvių vyriausybė gavo telegramų nuo gen. Yudenico. Telegramoje sakoma, jog pulk. Avalov-Bermondit yra Rusijos išdavikas. Kaip jis, taip jo valdoma kariuomenė yra išbraukta iš šiaurvakarinės rusų armijos tarpo.

Gen. Yudenico dieniniame įsakyme savo armijai pažymima, idant rusų oficerai neklusėtų pulk. Avalov-B. ir su juo neturėtų nieko bendra.

Gen. Yudenic atsiliepia į visus rusų oficerus, kad tie apleistų pulk. Avalov-B. kariuomenę ir pereitų į šiaurvakarinę rusų armiją.

Kolčakas ir Denikinas tyli.

Tasai gen. Yudenico įsakymas, suprantama, neturi didelio vertės. Nes jis yra tik dalies rusų armijos vadas. Jo viršininkais yra gen. Kolčakas, ir gen. Denikinas. Bet šitadu tyli. Tad daugelis mano, jog jėdų nieko bloga nemato prieš pulk. Avalovo veikimą latvių.

Gen. Yudenic daugel kartų kvietė pulk. Avalov-Bermonditą veikti su juo bendrai prieš bolševikus. Bet jis visuo met nepaklausė. Ir Kolčakas su Denikinu visas laikas tyli.

S. V. KAREIVIAI APIE RUSŲ BOLŠEVIKUS.

Sako, bolševikai ima viršų.

Des Moines, Iowa, spal. 15. — Dodge stovyklon atkeliavo 238 amerikoniški kareiviai. Jie veikiai bus demobilizuoti. Jie apskritus metus tarnavo Sibierijoje, iš kur neseniai yra parvažiuavę. Kareiviai pasakoja, jog bolševikai Rusijoje pažangiuoja. Sako, už metų, ar gal anksčiau, bolševikai valdysią ne tik visą Rusiją, bet ir Sibiriją.

Sako, admiralas Kolčakas, Sibierijos valdžios (kuri pavaldinta visos Rusijos imperijos valdžiai) galva kasdien netenka reikiamojo stiprumo. Jo kareiviai dideliais būriais pereina bolševikų pusėn.

Sako, jog šiandien tik vieni japonai žymiai sutrukdė bolševikų veikimą Sibierijoje. Bet Kolčako valdžios šalininkai kitaip nupasakoja. Jie tiesiog tvirtina, kad bolševikams artinasi paskutinis galas.

Kas čia gali dabar žinoti, kieno yra teisybė.

TALKININKAI TYLI.

Londonas, spal. 15. — Talkininkai tuo tarpu tyli ir nieko nesako apie tą savo pasiūlymą vokiečiams.

Vietos Daily News pažymi, jog tai labai "puikus" daiktas, jei talkininkų diplomatai slepia tokius faktus.

Pulk. Avalov-B. statosi vardu vakarinės rusų armijos ir su kosi į jos klausus tik vieno gen. Denikino įsakymų.

Visam Kurše pulk. Avalov-B. kariuomenė točiaus kitai nevadina, kaip tik "kolčakinė". Jo oficerai ant savo epoletų turi didelius Kolčako inicijalus.

Pulk. Avalov-Bermondit skelbia ir palaiko gen. Denikino imperijalistines idėjas. Tos idėjos jau kelis kartus vietai buvo paskelbtos.

Pastaraisiais laikais, kazoiki suvažiavime gen. Denikinas pasakė, jog neturi but nei jokios Estonijos, nei Latvijos, nei net Suomijos, bet itk viena Rusijos imperija.

Ve kokia Denikino ideja.

Kągi mano talkininkai?

Apie visą stovį Latvijos premjeras štai ką sako: "Man baisu, kad laikas, kuomet talkininkai galėtų duoti mums pagalbą, gal praeis mes turėsimie reikties savo maitinimo spėjimais. Musų yra vos keli milijonai sulęginus su dideliu jo pasauliu. Bet talkininkai daro didelę klaidą teigdami mus suaugti. Gi jei blogai daroma mums, tai tas pat daroma pasauliui."

"Be kitko, mes esame dar tik pirmininiai, katrie kenčiame nuo vokiečių-rusų reakcijos. Jei talkininkai šiandien atsisakys ginti, tai ateis toksai laikas, kuomet talkininkams paties taip pat prisieis ginties. Bet tuomet jiems paties bus didesnis pavojus."

Bolševikai Apginkluoja Visus Gyventojus.

Vokiečiai nenori blokuoti Rusijos bolševikų

BOLŠEVIKUS APIMA BAI-ME.

Gelsingforsas, spal. 15. — Rusijos sovietų valdžia pabelbė parodymą tuojau pradėti militariniui lavinti visus šalies gyventojus be jokios išimties.

Tokios žinios pareina iš Petrogrado.

Parodyme pasakyta, jog visi valstiečiai militariniui lavinimui turi pašvesti visą laiką, koks yra atliekamas nuo darbų ūkėse.

Tas pat yra ir su darbininkais. Parėjus iš darbo pavalyk, apsitaisyk ir eik muštan. Čia nuomoninijama, jog bolševikus apėmė baimė, kuomet bolševikų valdomojon Rusijon čmė briautes gen. Denikino ir Yudenico armijos.

VOKIEČIAMS NESINORI EITI PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Berlynas, spal. 15. — Vokiečiai nuo talkininkų gavo pasiūlymą prisidėti prie bloko.

MIESTE SYRACUSE PAGERBTAS BELGŲ KARDINOLAS.

Universitetas jam indavė augščiausią mokinuvės laipsnį.

Syracuse, N. Y., spal. 15. — Vietos universitetas belgų kardinolą Mercier apdovanojo augščiausiojo mokinuvės laipsniu — žmoniškumo doktoratu. Iškilmybės dalyvavo apie 100 kunigų ir pasaulinių moklininkų.

Miestas Belgijos primatą juosirdžini pasveikino. Ovečiai dalyvavo apie 25,000 žmonių.

S. V. VEIKS PRIEŠ GRUMO JANTĮ ANGLEKASIŲ STREIKĄ.

Spėjama, jog darbininkai bus sutaukinti su kompanijomis.

Washington, spal. 14. — Iš Baltųjų Ramų pranešta, jog pats prezidentas, ar tai kabinetas ims darbuotis, kad kokią nors kelių sulauktyti anglekasių streiką, kura gali paskirti lapkričio 1 d.

Oficialiose sferose išreikšima viltis, kad darbininkai su kompanijomis atnaujinis tarybas ir viskas turės pasibaigti gražiai.

ORAS

SPALIŲ 15, 1919 M.

Čiagu. — Šiandien ir rytą nepastovus oras; gali but lietus; šiandien vėsiu.

vimo bolševikų valdomos Rusijos.

Tai klausimą aną dieną svarstė vokiečių kabinetas. Bet nieko galutinai nematarta. Tuo tarpu spauda plačiai apkalba talkininkų pasiūlymą. Ir luone visa spauda yra priešiniga tam pasiūlymui. Sako, jog vokiečių visa viltis ateityje yra rytuose. Taigi vokiečiai patys prieš save nusidėję blokuodami Rusijos gyventojus.

Kiti laikraščiai sako, jog Vokietija negali Rusijai atsimokėti ta pačia priemone. Karės metu Rusija su talkininkais buvo blokuojusi Vokietiją. Tas buvo nedoras daiktas. Tokių nedorybių nenori atlikti Vokietija buvusiai savo priešininkai.

Kiti laikraščiai pažymi, kad iš tos blokados būtų nauda tik talkininkams. Gi vokiečiams, kaip ir nieko.

EUROPA PASKENDUNI PAPERINUOSE PINIGUOSE.

SE.

Be visas vargas, kad tie pinigai be vertės.

Londonas, spal. 15. — Vietos bankininkai atkreipia pasaulio domą į faktą, jog šiandien visa Europa tiesiog paskendusi poperiniuose piniguose.

Po karės pakilo naujos viešpatijos. Tas be jokios atodainos spauzlinasi poperinius pinigus, ir paleidžia juos apyvartoti. Elgiunasi neatsižinti ir ateiti. O juk ateityje toms viešpatijoms bus daug vargo su tais pinigais, katrie neturi jokios vertės, nes be garantijos.

Naujų viešpatijų gyventojai žėriasi tuos pinigus, taupia juos. Bet jie nežino, kad tie pinigai neteks jokios vertės, kuomet tarptautinis finansų butas po karės paskelbs šalys reikalingą tvarką.

Spauzlinami glėbiniis pinigai šiandien turi kiek vertės savose šalyse. Bet užsieniuose nei kokios. Paskui tie pinigai bus be jokios vertės ir savose šalyse.

PILSUDSKIS ŽADA AUTONOMIJĄ.

Varšava, spal. 15. — Aną dieną lenkų viešpatijos galva Pilsudskis lankėsi Minske. Jis tenai kalbėdamas baltgudžianus pažadėjo autonomiją. Girdi, neužilgo baltgudžiai galėsi patys savini valdyties. Pasirodo, jog baltgudžiai malonės turi laukti nuo lenkų. Gi lenkų malonė — tai daviimas autonomijos. Su tokiais "malonėmis" Pilsudskis šokinėja ir apie lietuvius. Bet su šitais "polako-bereais" negalima susitaikinti.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year\$3.00
Six Months\$2.00
Thursday's Edition\$2.00
Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

"DRAUGAS"

Elas kasdien 6-rykus nedidelius.
PILNVALTIKAS KAINA:
Savaitė\$3.00
Pusmetis\$2.00
Prenumerata mokama tikais. Lai-
kas skaitui nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujo Mėg. Norint permainyti
adresą visada reikia prisiųsti ir senas
adresą. Pinigai geriausia siųsti užpa-
mąnt krasoje ar ekspres "Money Order"
arba, įdodant pinigų į registruotą
laiką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 4114

Del p. Balučio Laiško

Kada žmonės susipykę už
ką nors ima ieškoti, katras
buvo kaltė, tai įdėvių
susipykimas didėja. Mes ne-
norime, kad aršėtų nesątaika
tarp buvusio "Lietuvos" Re-
daktoriaus ir tarp dabartinio
"Draugo" vedėjo. Vistiek kas
buvo kaltas. Dabar reikia tai-
kos, kad tėvynė mažiau ken-
tėtų pavojui.

Po asmeninės įžangos p. Ba-
lučio laiške yra du didieji
svarbūs dalykai: 1) Lietuvos
Paskola Amerikoje ir 2) Lie-
tuviško kariuomenės organi-
zavimas iš Amerikiečių.

Mums neapsakomai skauda,
kad tuodu dalyku čia taip
lėtai. Juodu abu taip reikalingi
Lietuvai, kaip vanduo žu-
vims, kaip oras paukščiams.
Tik reikėtų, kad mums iš-
nyktų nesveikas įprotis užsi-
pirti ant savo pažinčių apie rei-
kalingo sumanymo įvykinimo
budus. Tai įprotis kila iš ly-
giai nesveiko noro parodyti
savo sumanymų pakreip-
pimą visus reikalus į partijų
vėžes.

Lietuvos paskolą įvykinti
Amerikoje apsiėmė viena pirk-
lybos bendrovė. Mes toliau es-
santieji nuo Bostono dar ma-
žai žaugsime jos darbuose,
bet matyti, kad neapsis- be-
trūkdyto.

Ta trūkumą galėtų išven-
ti Lietuvių Prekybos Bendor-
vė, jei suėmtų į sutartį su ki-
tomis paaušios rūšies draug-
jomis. Jei mokėtume broliškai
dalintis pelnais ir garbėmis,
tai greičiau darbu, nuflytū-
me ir turėtume daugiau pelno
bei garbės.

P. Balučio sumanymas, kad
Amerikiečiai apsiimtų duoti
lėšas Lietuvių užrėžimams
atstovyboms yra teisingas ir
naudingas. Tik jį išpildyti y-
ra toli nelengva. Aukos į
Randonį Križį dar plaukia,
bet kitiems tikslams, jau ma-
žai galima gauti.

Kun. Ketkėla yra žinomas,
kad lengvai ir gerai moka į-
tikinti plačią visuomenę, idant
pritarę naujam reikalui ir
nesigalėtų atsisakyti. Jan da me-
tu pagrobiau kun. Ketkėla
pasitarnavo dviem dideliems
tėvynės reikalams savo keliu-
nėmis ir prakalbomis. Dabar
jį yra Lietuvių klubo De-

troite ir negalima tikėtis, kad
eity skelbtų žmonėms naują
reikalą, palikdamas savo pa-
rapiją. Sunku žinoti, ar atsi-
ras kas kitas galintis tą išpi-
ldyti nedaug blogiau už jį.

Lietuvių kareivių organiza-
vimas Amerikoje jau buvo be-
pradėjęs įsijudinti. Jaunu-
menė ir visuomenė jam pri-
tarė, bet balandžio ir gegužio
mėnesyje iškilo kiti balsai ir
kiti sumanymai. "Draugas"
rašė, kad jie nustelbė kariuo-
menės organizaciją. Jo žodžiai
įvyko, bet nei pats dienraštis
negali tuomi pasidžiaugti, kad
jo spėjimas išsipildė.

Bandysime pavartoti visas
jėgas, kad nors dabar susi-
darytų sumanytoji English-
speaking arba American
Brigade, ir kad ji keliautų gin-
ti Lietuvai.

Tik mums rodosi, kad tuos
dalykus dar reikėtų aptarti A-
merikos Lietuvių Taryboje.
Spalio mėnesyje ji negali pil-
nai susirinkti, bet būtų naudin-
ga ją susaukti lapkritį apie
12 ar 13 dieną.

Darbo Konferencija

Jau perėjo pirmą savaitę
Darbo ir Pramonės Konferen-
cijos Washington. Pirmoji
diena buvo iškilmė, antroji
susitvarkymas, paskui pasiro-
dė ir tikrasis darbas. Visiems
kurie nuliūdė dėl tankių ir
didelių streikų buvo žybtelė-
jusi viltis žvaigždėlė, ku-
met S. Gompers, Amerikos
Darbo Federacijos pirminin-
kas, pasiūlė, kad Washington
Konferencija būtų lyg teisė-
jas tarp darbininkų bei fab-
rikantų, ir kad dabartiniai di-
dieji plieno streikai pasiliau-
tų, kol ta Konferencija išduos
savo ištarnę apie tuos daly-
kus, dėl kurių kilo ginčas tarp
darbdavių ir darbininkų.

Skaitant Gomperso susaty-
tus pasiūlymus širdyje kilo
viltis, kad streikai greit užsi-
buigs, nes darbininkų vardu
tapo paduoti sumanymai pro-
tingai pripažinti ir darbdavių
reikalus.

Konferencijoje susidarė pen-
kiolikos asmenų komitetas,
kad pirmą jį aptartų priešing-
us darbininkų ir darbdavių
reikalavimus, idant visoje di-
džioje konferencijoje, visiems
būtiems, esant, greičiau galėtų
įvykti sutartis. Tą Penkioliki-
os Asmenų Komiteta laikra-
čiai čia vadinti "Steering
Committee, t. y. vairinis ko-
mitetas. Kaip laivo pakraipą
priklauso nuo vairo pakreipi-
mo, taip ir visos Konferen-
cijos darbai turėjo atsižūrėti į
to komiteto pakraipą.

Komitetas tapo susitvarkęs
teisingai ir padarė. Nei dar-
bininkams nei darbdaviams
nebuvo skriaudos. Bet štai į
komitetą ateina aiškini ir nuo-
sėdini išdėtos darbininkų pa-
žiūros. Tarp daugelio gerų ir
teisingų dalykų ten parašyta:

Nei nuo vieno darbdavio
negalima reikalauti, kad jis
turtų su asmenimis arba
kuopomis, kurių jis nesam-
do, arba kurie nėra jo sam-
dininkų išrinkti iš jų pačių
tarpų.

Tas sakinytis išrodo gra-
žus, bet jį išpildyti galima ti-
kėtai susitariniant darbininkų
sąjungas (unijas). Tas saki-
nytis duoda teisę darbdaviui ne-
pripažinti tokių unijų, kokios
jos yra dabar Amerikoje. Tas
sakinytis yra patimas iš p. E-
berto H. Gary lupų. Jei Kon-
ferencija tą sakinį priimtų,
tai jį stoja p. Gary'o pusėje.
Tokių būdu visa konferencija
neketų nei jokios pagarbos
darbdaviams.

Laiškas iš Paryžiaus.

Paris,
Rugsėjo 27 d., 1919 m.

Gerb. Prof. P. Bučys,
Chicagoje.

Gerbiamaiai:—

Rasite, Jums bus šiek-tiek
stebėtina gauti šis laiškas. Ste-
bėtina todėl, kad, jeigu aš bu-
vau teisingai informuotas, Jūs
kelniuose svarbiuose susiriki-
muose išreiškėte labai minusi-
tės rūšies nuomonę apie mane,
primedami man tikslus ir žy-
gius (sąryšius su Chicago's sei-
mu ypatingai), kurie buvo iš-
dava "pletky" o ne realybės
ir kurių aš jokių būdu negaliu
priimti. Vėliau, atvykęs Pa-
ryžium, nuėmiau "Drauge" už-
metinėjuos, buk aš, atvykęs
čia, už visuomeniškus pinigus
mėginu stiprinti savo partiją
ir tarnauti jai, bet ne visuo-
menei ir "Draugas" skaitė
reikalingu atkreipti į tai Lie-
tuvos valdžios atidą.

Man, prisipažinsiu, skaudu
buvo visa tai skaityti, jeigu tas
išėjo iš Jūsų plunksnos, arba
su Jūsų aprola. Jūs, be abe-
jonės, nežinojote, kad savo iš-
leistuvėse (Chicagoje) aš viešai
užreiškiau, jog vykstant Pary-
žium aš, nors būdamas tautininku,
neatsikau galimu dalyvauti
partijinėje politikoje ir jog esant
Paryžiuje aš negaliu būti ir
nelaiau partijos žmogumi, bet,
kiek leis mano jėgos, steng-
siuos būti ir busiu vien tik lie-
tuviu. Šitą pastabą, kaip mi-
nėta, aš viešai padariau Chica-
goje, atkartojau New York'e, ir
sulyg jos elgiuosi iki šiol. Ir
to nematau mainyti, nes parti-
jinę kovą žiame momente, kol
Lietuva dar nėra pripažinta,
skaitau viduriniu valstybės vė-
žiu, kuris privalo būti išpau-
tas—kitais jį papjauš pačią
gimtančią Lietuvos valstybę.

Šį laišką Jums parašyti ma-
ne paskatino Jūsų straipsnis
"Opozicija Lietuvos Valdžiai".
Tilpusis "Draugo" num. 211-
me, jį perskaitęs, aš negalėjau
susilaikyti netaręs Jums čia
už jį. Reagavimas prieš "La
Lituanie Independante" priva-
lo būti kuostipriusis, ir jeigu
Jūs žinotumėte, kiek šiai laik-
raštis ir jo medžiaga yra Lie-
tuvos priešų naudojama pran-
cūzų preseoje: kiek jis blogo pa-
daro, kaip pačių lietuvių lei-
džiamas,—Jūs gal būtumėte nu-
simetę pirštinais ir rėžę, anot

Darbdaviai, įtraukdami šitą
sakinį į savo užreikius reika-
lus, visi neparodė, kad jie nori
atsargiai apseiti su skaudamo-
mis savo laikų vietomis. Mok-
slininkai gali ginėti, ar p.
Gary klysta ar ne, bet apčiuo-
pamos naudos, ir ypač taikos,
trokštantis žmogus turi maty-
ti, kad šiose dienose negalima
įžeisti darbininkų, pripažin-
tant teisę tam, kuris juos įvei-
dė.

Tą pajutusi konferencija at-
tidėjo savo posėdžius iki an-
tradienio, 14 spalio. Kas žin-
ar užteks penkių dienų šitam
dalykui išlyginti?

Visi, arba beveik visi, dar-
bdaviai ir Konferencijoje ir
Vairiniame Komiteite tiki, kad
p. Gary'o pažiūra yra tiesa ir
teisybė, apginanti pramoniją
nuo mirties. Visi darbininkų
atsitovai tiki, kad ta pažiūra
sumaningsi papjauja be peilio
unijas.

Nėra ką leisti į gilius mok-
slinius išvadinėjimus. Pasa-
kysime tik savo mintį, nepri-
rodinodami jos. P. Gary'o pa-
žiūra iš didelės dalies, suma-
j savo liberalizmo standų
dėsnį, kad niekas neturi kisti
į sutartį žmogaus su žmogum.
Mes tikime, kad žmonių su-

patarė, "iš peties,"—dar
stipriau negu padarė tai mi-
nėtame straipsnyje.

Lietuvos nepriklausomybės
klausimas šiuo laiku yra nely-
ginant barometras Chicagoje:
šandie augsta ir rodo užtik-
rintas, rytoj žemiau ir, rodo,
visai beviltis. Situacija maino-
si kuone kiekvieną dieną ir rei-
kalauja nepaprasto nervų įtem-
pimo, kad laikyti vairą tinka-
moj vagoj—nepasiduoti perdi-
delei ekstazai iš vienos pusės ir
perdideli desperacijai kitu lai-
ku. Iš įvairių žemių ir prityri-
mų mes aiškiai sprendžiame,
kad Lietuva ir jos valdžia da-
bar yra "bandymo fanėje":

prielankumą savo neprižiūly-
bei iš pusės Anglijos ir Ameri-
kos mes turime neabejotinai,
bet pripažinimą (galutinį) gau-
sime tik tuomet, kada patys su-
teiksime liudijimą, jog esame
priebrędę ir galėsime nepri-
klausomybę išlaikyti. Šitą "no-
viejiatą" bandymą mes čia tu-
rime progą jausti kuone kiek-
vieną dieną ant kiekvieno žing-
nio. Nesąlyk iš įvairių kompe-
tetingų šaltinių mums duota
suprasti aiškiai, kad mūsų ne-
priklausomybės pripažinimas
priklauso nuo to, kaip ilgai ir
kaip smarkiai mes galėsime
"to stick it out"—išlaikyti
landymą.

Mūsų vidurinis susitvarky-
mas, partijų subharmonizavi-
mas ir visos tautos neatlaidus
ir griežtas veikimas ton link-
mėn yra raktas, kuris atidarys
mums duris prie laisvės.

Pereinant nuo abiejų pasta-
bų prie detališkesnių norėčiau
atkreipti Jūsų atidą ir porą
dalykų, kurie šandie turi Lie-
tuvos valstybei ypatingos reik-
šmės. Vienas yra—finansinis
klausimas. Menų Jūs žinote,
kad Lietuvos valdžia šiuo laiku
yra didžiai sunkiame padėjime
tuo žvilgsniu. Lietuvos priešai
dejo visas viltis, kad finansinis
Lietuvos valdžios krachas bus
ir politiškas jos šermentis.
Tuomet valdininkai ir armija
apie du mėnesius laiko buvo be-
algy, nesunku buvo sau įsi-
vaizdinti pasekmes. Tuo laiku
priręgtai ir coup d'etat Kaune,
kuomet tikėtasi valdžią nuver-
sti, ir tik nepaprastas lietuvių
pasirijimas išgelbėjo situaciją.
Keletas milijonų dolierių galė-
tų Lietuvos valdžią pastatyti
ant tvirtų kojų. Kol neprigū-

tartys su žmonėmis nėra vie-
nų derančiųsi reikalas, o kad
dar yra: 1) Dievas, ir 2)
visuomenė, ir 3) teisybė apgi-
nanti silpnųjų reikalus. Tie
visi trys gali turėti teisės ki-
tis į sutartį žmogaus su žmo-
gum.

Dievo įsikisimą neapsvars-
tysime: tat yra sąžinės ir
Bažnyčios darbas. Lieka dar
visuomenės reikalai ir silpnųjų
apgynimas. Iki šiol už silpne-
sius darbininkus užstodavo
unijos. Galima ginėti, ar jos
gerai ir užtektinai užstodavo,
bet negalima daryti, kad nei
jos neužstotų, nei niekas ki-
tas.

Abejojame ar Washingtono
Konferencija išras geresnį dar-
bininkų užtarę už unijas. Jei
išrasta, darbininkai nesiprie-
sintų.

Vieno darbininkų apgynimo
nėgana. Dar reikia, kad taptų
išrasta, kas apgins, kad darb-
davių ir darbininkų kontrak-
tas nekenktų visuomenei, ar-
ba kad visuomenės reikaliu ne-
užkrautų neteisėgai ant vie-
no žmogaus.

Jeigu šituos du dalykus išras
Washingtono Konferencija,
tai ji padarys daugiau naudos
negu karė, laimėjimas.

mybės nėra, nėra taip-gi gali-
mybės tikėtis valdiškos pasko-
los užrėkelyje. Lietuva, turin-
ti ketvirtąjį savo sunų Ameri-
koj, žiuri ir tikisi pagalbos iš
ten, nes, akivaizdoje viršminė-
to, Lietuvos likimas, galima sa-
kyti, šandie, daugiaus negu
kada nors, yra Amerikos lie-
tuvių rankose. Paskola tarp Am.
lietuvių yra neišvengtina ir
nuo jos pasisekimo priklausys
labai daug.

Nuo valdiškų Lietuvos asme-
nų yra paduota mintis, kad tuo
tarpu Am. lietuvių organizaci-
jos užlaikytų įvairiose žalyse
esančias Lietuvos atstovybes
(kaip Šveicarijoj, Skandinavij-
joj, Anglijoj, Prancūzijoje—ir
dabar prie Vatikano). Priežas-
tis tame, kad kursuojanti Lie-
tuvųje markė stovi labai žemai
tarptautinėj piniginej rinkoje
ir kuomet jų visų užlaikymas
eina iš Lietuvos—mainant mar-
kės į svetimtąsias valiutas—
Lietuvos syvų išlaidimas yra
didelis. Amerikoniško dolerio
augsta valiuta suėdytų Lietu-
vai tukstančius nuostolių, ku-
rie dabar yra vien delei mam-
mo markių į svetimų šalių va-
liutą. Lietuva privalėtų turėti
savo užrėžinėms išaidoms
užrėžinį kapitalą, idant iš-
vengus biržos nuostolių, ir ta-
me jai gali pagalbėti vien Ame-
rikos lietuviai. Supažindinimas
Am. lietuvių su šiuo reikalu ir
išgavimas jų paramos būtų di-
delis užsitaravimas.

Antras dalykas, turintis di-
delės reikšmės, yra organizavi-
mas Amerikoniškos Brigados.
Jau nekalbant apie tiesioginę
militarę svarbą, tas turi didė-
lės reikšmės interuacionalės
politikos žvilgsniu. Delei stoko-
s pinigų negalima labai daug ta-
me atvejuje iki šiol padaryti, o
vienok mes čia jau jausiame
stambias to pasekmes. Ji pridė-
dave pagreitintą tempą mūsų
reikalų svarstymui ir ytin už-
interesavo Angliją, kuri vėlytų
turėti "English speaking" vie-
tą "American Brigade". Butų
perankstyva ir nepatogu leisti
šiuo laiku į detalius, vienok už-
teks pasakyti, kad Brigados
reikalas (kurį Lietuvos valdžia
oficialiai jau patvirtino) yra
pirmacilės svarbos reikalas,
kuris privalėtų turėti kuodi-
džiūsių užuojautą ir paramą
iš Am. lietuvių pusės.

Delei prisintumo Lietuvos
atstovo Washingtonan buvo
daromos ir yra daromos visos
pastangos. Susitakta su neku-
rionis klutimis tame reikale,
vienok tikimasi, kad netolimoj
ateityj atstovas atvyks.

Informacijos srytyje melst-
une, kad Washingtono palaiky-
tumėte Informacijos biurą, per
kurį mes galėtum siuntinėti ži-
nias Am. liet. laikraščiams.
Siuntinėti žinias kiekvienam
laikraščiu mes neturim galimy-
bės. Siuntinėjam kabelius Wa-
shingtono kaitais, nes čia išlai-
dos ir be to pasididino (užpri-
kty reikmenų persiuntimu, bri-
gados organizavimu etc.). Vi-
sam tam Delegacijos fondas tu-
ri suteikti kreditus, nes Lie-
tuvos valdžia, kaip minėta, buvo
—ir dar yra—labai sunkiame
finansiniame padėjime. Vieti-
nės presos neapreipimas mums
prielankio pusė—yra kitas
ytin svarbus reikalas, kurio ne-
galima jokia būdu padaryti be
pinigų. O jų mums trūksta,
nors patepta vietinė preta kar-
dien mus, prisiminus, smaugia
ir didžiai mūsų reikalus gad-
na.

Vėlydamas Jums viso laiko,
pasilieku

Su tikra pagarba.

B. K. Balutis.

PIRK BŪN — BUS LIE-
TUVAI DUONOS.

V. TARYBA.

Valstybės Tarybos narių pri-
vatiniai pasitarimai.

Rugpjūčio 29 d. Lietuvos
Valstybės Tarybos narių pasi-
tarimas įvyko 5 val. po pietų.
Pranešimą padarė Lietuvos
Delegacijos Paryžiuje pirmi-
ninkas Valstybės Tarybos Na-
rys prof. A. Valdemaras. Dis-
kusijos ir paklausimai del pa-
darytų pranešimų tą dieną ne-
buvo baigtos.

Rugpjūčio 30 d. posėdis pra-
sidėjo 10½ val. ryto ir tęsėsi
iki 2½ val. dienos. Beveik visą
posėdį tęsėsi paklausimai ir
diskusijos del padaryto ana-
dien Valstybės Tarybos nario
prof. A. Valdemaro pranešimo.

Po to pereita prie šių dienų
tvarkės klausimų. Pirmon vie-
ton pastatyta Lietuvos Valsty-
bės Tarybos plenumo klausio-
mas. Galutinis to klausimo
svarstymas atidėtas iki rugsėjo
2 d., š. m., 10 val. ryto, kad Lie-
tuvos Valstybės Tarybos frak-
cijos turėtų laiko savo pasita-
rimams.

"Lietuva," Kaunas.

**BALTJOS PAJURIO VAL-
STYBIŲ SĄJUNGA PRIES
RUSŲ IMPERININKUS.**

Rugpjūčio 17 d. "Bundas"
įdėjo Lietuvos spaudos biuro
pranešimą iš Helsinkų: Suomij
spauda tarp kitko svarsto Balti-
jos pajurio valstybių sąjun-
gos klausimą ir užnėgung ar-
tinų santykių tarp Suomij,
Latvij, Estij ir Lietuvos, kad
pasekmingai atremti visokį ru-
sų imperijalizmą.

"Laisvė," Kaunas.

**INDOMYBĖS IR TIKRŲ
SALTINIŲ SURINKTOS.**

Lenkijos finansai progresuo-
ja žemyn. Veik kasdien puola
jų pinigų kursas. Dabar jų
markė tekainuoja 3.15c. Nese-
nai kainavo 3.35c. O prieš 4
mėnesius kainavo net 9c.

Nuo spalio 1 d. Žemės Ukio
ministerija pradėjo leisti laik-
raštį "Žemės Ukis". Eina du
kartu mėnesyje 16 pusl.

Jonas Yčas buvęs švietimo
ministeris išvažiavo užsienin
rugsj. 31 d. išvažiavo mokslo
reikalais.

Iš Prancūzų valdžios, Lietu-
va pirkosi 30 lokomotyvų ir 1-
000 vagonų.

Rugpj. 31 d. Kaune buvo su-
rengta Kareivių Diena ir doli-
lo parduvinėjimas. Diena bu-
vo puiki ir viskas puikiai pasi-
sėkė. 11 val. iš ryto buvo pra-
voslavų soboro pašventinimas.
Žmonių buvo minų minios.
Per parodą premieras Sleževi-
čius pasakė karštą prakalbą,
pabrėždamas, jog bolševikai
jan išvyti iš Lietuvos, o dar li-
ko išvyti vokiečius, kolėki-
niškus ir lenkus. Vakare bu-
vo kareivių klubo įkurtuvės.
Dalyvavo prezidentas Smeto-
na, premieras Sleževičius, mi-
nisteriai ir aibės svečių. Karei-
vių Klubas yra Maironio g.
num. 3.

Rusų socialistų revoliucio-
nierių grupė su Kerenskiju
priešakyje paskelbė manifestą
prieš Rusijos pakraščiuose su-
sikūrusias valstybes.

Lietuvoje lenkų šnipai bei
agentai paleido gandrą buk pir-
mojo Karo Mokyklos leidimo
oficieriui esą žuvę. O po lei-
sybei nei vienas iš tų oficierių
dar nėra žuvęs.

**FARMOSI EXTRA
BARGENASI**

Įreikite šrudinį Farmos Didžiausio-
sioj Lietuvių Uklininkų kolonijoj A-
merikoj kurioj yra suvirst 450 Lietu-
vių Uklininkų kur Aimeit vasara čia
pirko suvirst 10 Farmų Lietuvai mes
turime savo Uklininkas Draugijas turime
bažnyčią ir Kuniga. Angliai Farmo-
raij padarė Lietuvai didelį skaitlių lie-
tuvių čionais pareinanti gyventi Mufo-
sas laukan iš tos Lietuvos Kolonijos
paleika mums savo puikiai įstatytas
Ukies kad parduotumėme Lietuvai.
nesinori turpe Lietuvai gyventi kaipo
kad ir užpigiausiu kaina nes Angliams
jums kad nesinorėtų turpe svetimū
gyventi Broli Lietuvai kuris myli sa-
va kalbą ir Tautą tau geriausia pro-
ga apsigyventi mūsų kolonijoj kur y-
ra patogesniais ir apytema vėla del
Lietuvių ant užig gyvenimo Amerikos
Aplink putkams turime mums
Scottville Mich. Kolonija randasi
priešat Michigan Kiero Vandensio i
kur galima laivais ir Trenais Atva-
sinti. Žemė derings del visokių Ja-
vų. Daržovių. Šonų ir piory Melis
su Žodžionių maitinimas arba Melis su
Mielėsionių maitinimas. Laikant. Tiesu
su Palkais šviesiniais opale ir ofe-
rais gerį šviesinį kėdę puikios
farmos apgyventi. Mes turime 49
Farmų padarė iš Anglij farmerių kurie
mufojas laukan iš tos Lietuvos
kolonijos vienos yra mamos klion di-
delios farmos vienos yra su momeis
budinkais pigios kitos yra su pul-
kianais įrengimais su polingais So-
dais. Turime su Gyvuliais su Mali-
nomis ir padarais su Javais ir pala-
rais parduoti farmų farmų. Pirk
dabar šrudens farmų gausi nuo ke-
liu simtu ligi tukstantio dolierių pi-
giaus šrudinį Gyvulius mēklas ir u-
kies mēklas antra ranku gausi už
pus kainos Naudokis gera progą at-
valiok tuojau mus apvalindame
su automobilium po tas farmas vol-
tu škurij galėsi pasirinkti tika-
musias farmas. pirmomis Liberty
Bondais už pilna kaina kad dabar
pirkėtis už likusia skola nereikia mo-
kėti procenta ir Tex'oj kol pareisi
gyventi puaviai. Gvarantume kad
viekas talpos yra teisingai kaip mē-
ralesmė joiga netalpa rašė kaip čia
garšiname mes Jūsų gelbėtoja kalbame
apmokėjime, pilnai galio pasitiki-
mus be mes esame tos kolonijos
uždėtojai ir jos apgyvendintojai
drauge su lietuviais uklininkais gyve-
nime po šios adres.

A. KIEDIS, OO.
Robinson Building,
Scottville, Mich.

Laikė mūsų tarp lietuvių ir
lenkų Seimuose Bardauskas,
tarnavęs lietuvių armijoj ofi-
cieriū, perbėgo lenkų pusėn.
Juodošias tėvas ties Rasei-
niais turi dvarg.

Kretingos, Viekšnių, Tel-
šų ir Sedos apsk. veikia val-
stybės ir Savivaldybos įstaigų
tarnautojų sąjunga. Skatina
narius lavintis visokiuose a-
matuose, įvairiose mokslo ša-
kose, dalyvauti lietuvių visuo-
meniniam darbe ir tt.

Praneša iš Berlyno, kad
nedirbančių skaičius Vokietijoj
kaskart mažėja nuo birželio
mėn., bet dar apie 600,000 dar-
bininkų randasi be darbo.

"Darb."

**LIETUVIAI NAMON IS
VISŲ ARMIJŲ.**

Talkininkų nutarta ir įsaky-
ta iš visų armijų, veikiančių
prieš bolševikus, kaip tai: Hal-
ler'o—lenkų, Kolėko, Deniki-
no ir kitų paleisti visus lie-
tuvius kareivius ir leisti jiems iš-
važiuoti Lietuvon. Ir tas yra
tikrai. Ir reikia pasakyti: labai
gerai!

"Išivių Draugas."

"Lietuvoj ligi karo buvo vi-
so labo 1259 visokios rūšies
kredito įstaigų; jas valdė ne
lietuviai ir vis tik dėlto mūsų
žmonės joms tikėjo ir mėsė pi-
nigus.

Indėlių buvo žmonių įnešta
per 144 milijonų rublių ir šie
pinigai tada nebuvo apverst
mūsų krašto ukiui pagerinti.

Dabar žmonės turi daug
daugiau pinigų, negu buvo
prieš karą ir visai lengva yra
sudėti vieng milijoną dolierių
Lietuvos Paskolos Bonų."

Office Indianapolis:
82 W. WASHINGTON STREET
Kumbaro 459
Tel. Central 5415
Agencies, 312 W. 32nd St.
Tel. Yards 4481

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTES.

Trečiadienis, spalio 15 d.
Šv. Teresė, pana. Severas, vysk.
Ketvirtadienis, spalio 16 d.
Šv. Gerardas Majelijetis.

VIS KAS NORS TURI BUT NAUJO.

Pieno išvežiotojai yra tikri autokratai.

Tarpe pieno išvežiotojų su-
sektas naujas savo rūšies en-
rizmas. Šiandieji pieno išvežio-
tojai ne bėle su kuo skaitosi.
Jie savaitę uždirba daugiau
kaip po \$56.00 (abiejai im-
ant). Taigi ir iš žmonių, kat-
riems pristato pieną, nieko ne-
daro.

Pirmą kartą diena buvo su-
sektas tas, kad jei žmogus at-
sisako imti pieną nuo vienos
kompanijos ir nori gauti pie-
no nuo kitos, tai tos kitos
kompanijos išvežiotojai tie-
siog atsisako pristatyti j na-
mus pieną. Sako, jei nori imk
nuo tos pačios kompanijos ar-
ba huk be pieno.

Seniau to nebūdavo. Seniau
išvežiotojai mažiau uždirbė-
vo, tad kiti per kitą siulyda-
vo žmogui pristatyti pieną.
Nes turėdav, pieno. Pieno kom-
panijos moka jiems nuošim-
čius už prikaltintus naujus
"kostumerius".

Šiandieji virto kitaip. Šiandieji
išvežiotojai gauna geras algas
ir dar nuošimčius už išvežio-
tą pieną. Tad kiti kitiems jau
ne tik už akių neužbėga, bet
autaria laikytis vienybės ir
prirėkus, palausti "kostume-
rį", nepristatant jam pieno.

Teisinasi unijos viršaitis.

Buvo spėjama, jog išvežio-
tojams taip elgtis, yra įskaita
iš pačios unijos. Bet pieno iš-
vežiotojų unijos sekretorius
Neer, pranešė, jog unija su tuo
išvežiotojų pasielgimu neturi
nieko bendra.

Sekretorius Neer sako:
"Kągi mes bendra turime su
tuo? Unijoje nėra tokio pare-
dymo išvežiotojams. Tai ju
pačių reikalas, kam pieną pri-
statyti, gi kam ne."

Sveikumo komisijonierius
Dr. Robertson darbuojasi, kad
pieno išvežiotojus kaip nors
sustvarkyti. Visas reikalas bus
pavestas valstijimui proku-
rorui. Jei unija sako, su tuo
neturinti nieko bendra, pris-
eis pačius išvežiotojus imti
nagą kiekvienam atskirai
atsitiktine.

GAL BUS PIGESNIS VAŽI NEJIMAS?

Gatvėkarių kompanijos paro-
dys savo knygas.

State Public Utilities komi-
sija suskato smarkiai padir-
bėti gatvėkarių važinėjimo
klausimą, kuomet teismui pa-
skelbė jai nepripažinti apni-
gę. State Public Utilities ko-
misija neturėjo teisės padirbi-
ti mokestis ligi 7c, už važ-
nėlių gatvėkarių be miesto
atšakos sutikimo.

Tad dabar ta komisija ska-
binasi patikrinti savo klaidą.
Pranešama, jog toms die-
nomis jai bus pristatytos gat-
vėkarių kompanijos įplaukų
ir išlaidų knygos. Jei pasiro-
dys, kad kompanija iš 7c, turi
daug pelno, tuomet komisija,
kaip sakoma, ir vėl sugrįš
sianti 6c, už važinėjimą.

To komisijos nusprendimo
reikia tikėtis dar šį savaitę.

SUIMTU DU JAUNU VAGILIU.

Abudu buvo gerai išgyvenu-
siu.

Tomis dienomis policija su-
ėmė du jaunu vagiliu, nese-
nėnin 14 metų amžiaus.
Tai Joseph Petkus ir Wal-
ter Norbut.

Pirmasis policijai prisipa-
žino, jog jis ilgas laikas
"dirbęs" vidumiestyje — vog-
damas pinigais iš kitių žmo-
nėms. Vėliau jam tas užsiem-
tas sekėvisis didelėse de-
partmentinėse krautuvėse,
kur nuo ryto ligi vakaro, pilna
žmonių. Sakė, jog jis apvo-
gęs apie 150 moterų.

Ir namieje, 5444 So. Cali-
fornia ave., jis puikiai gyveno.
Pienų nekuomet jam netru-
ko. Jis užlaikė savo motiną.
Kaip sau, taip jai pirkinėjo
drabužius. Pagaliaus nusipir-
kė automobilį ir motorinį
dviratį. Dar ir bankose turi
pasidėjęs apie \$2,000.

Walter Norbut policijai pa-
sisakė, jog jis išmėgęs visą
eile klaidingų dalykų ir tuo ke-
liu surinkęs kelis tūkstan-
čius.

TEISMAS ISTEISINO JAU- VĄ ŽMOGŽUDE.

Bet atsisakė paliausuoti.

Praeitą vasarą Chicagoje
16 metų Margaret Seithamier
nužudė advokatą Burr. Tai,
girdi, padarėsi todėl, nes ad-
vokatas nenorėjo jos vesti.

Dabar pasibaigė jos byla
kriminalinio teismo. Prisieku-
sioji teisėjam už tą žmogžudys-
tę jį išteisino. Tai padarė, nes
ji esanti nepilnametė. Bet vie-
toje bausmės, jį pasiuntė dvi-
em metams neprinuglių įstai-
gon.

Taigi nors žmogžudė patei-
sino, bet nepalauosavo.

PASPRINGO IR MIRĖ KUDIKIS.

Miestelyje Whiting, netoli
Chicago, 5 mėnesių kūdikis,
Amelia Ambrocy, įsidėjo bur-
nėlini vynuogė ir paspringo
mirė.

Motina tu, metu buvo išje-
si krautuvėn. Kūdikį buvo
palikusi prižiūrinti kitiems
dviem 5 ir 6 metų vaikams.

DRABUŽIAI EINA BRAN- GYN.

Drabužių išdirbėjai tvirtina,
jog drabužių kaina kyla ir ji
kilianti dar augėliau. Išdirbė-
jai nusiskundžia, kad pabrang-
es darbas ir medžiaga. Dar-
bininkams daug pinigų išmo-
kama.

GAISRE ŽUVO VIENAS ŽMOGUS.

Keturis augstų namuose,
650 E. 29 gat. naktį pakilo
gaisras. Ketvirtajam augšte
buvo miegęys kambaryn.
Tuo miegojo 25 žmonės. Visi
sugrėjo pabėgti, išėmęs Harry
Blake, kuris buvo lieposnė.

Blake buvo bolininkas. Pa-
ėjo iš Clevelando.

ELEKTROS PARODA.

Coliseum parodė elektros
patalynę parodą. Yra ko pa-
žiūrėti ir sėdintis atsilan-
kiam, žmonims.

IS CHICAGOS LIETUVŲ KOLONIJŲ

MIRTINOJ KOVOJ... VISŲ
MUSŲ VIENYBĖ... NESU-
LAUŽOMA JĖGA.
TEŽINO PASAULIS... MU-
SU VIENYBĖ — KAIP
PLIENAS.

PIRKDAMI LIETUVOS
PASKOLOS BONUS MES
PARODYSIME TAI!

SISTINO KOPLYČIOS SOLI-
STAI UŽŽAVI KLAU-
SYTOJUS.

Perskaityti apgarsinimą
"Sistino Kopyčios solistų kon-
certas," tuoj mintyje kyla kas-
tokia nepaprastoji sąvaidinė di-
dele retybė. Žodis "Sistina"
muzikaliai pasauliui daug ką
reiškia. Iš ten per amžius plan-
kė ir sklido po platųjį pasaulį
mokslo ir žinios apie muziką.
Tonią kvirtamie šimtmečyje
buvo suorganizuotas pirmuti-
nis pasaulioje choras. Pirmuti-
nis ne senam, bet geram. Už-
tą nebeveikalo sekmdienų,
spalio 5 d., į erdvę Orchestra
Hall svetainę suplaukė daugy-
bė rinktinės publikos. Atsilau-
kusiųjų gerai žinojo, ką reiškia
žodis Sistina ir buvo pasirengę
lausyti rimto koncerto.

Pirmąjį dalyį koncerto keturi
solistai pasirodė Sistino Kopy-
čios choro ruluose ir giedoją
dvasinio turinio veikalus taip
rimtai, jog klausytojas jautėsi,
tartum, esąs iškilmingose baž-
nyčios apeigose. Jų giedojimo
klausaui reikia prisiprasti vyriš-
ko soprano prie kolierų tono.

Yra tai balsas patrai savaine,
kiek jausmas ir vaiko soprano,
bet pilnesnis ir platesnis, nie-
kuo nepanašus į moteriškus.
Giedant tyliai p. Gabriellio,
kaip vidutiniškai, taip augstuti-
niai tonai, buvo nepaprasto
puikumo, kas parodo moki-
jų gerai valdyti balsą. Gi
tousi garsius tonus, balsas tu-
rėjo panašumo kiek į vamzdžių
skambėjimą. Tas pačias ypau-
tes galimas buvo pastebėti ir ki-
tų solistų balsuose. Luigi Gen-
tilli altas, Ezio Checcini tenoras
ir Augusto Dos Santos basas
turį puikiai išlavintus balsus ir
giedant tyliai geriausiai skau-
bėjo. Tie artistai parodė savo-
gubumus ypatingai senovinio-
se bažnytinėse muzikos veika-
luose.

"O voi oimae" Vittoria iš-
pildyta puikiai. Tiesiniai tonai,
nepaprasta balsų lygvara, vie-
tonis įvairuojant, tartum, per-
sinto milindusį Dievo Motiną
prie mirusio savo Sūnaus ta-
riaus: "Ar yr" skausmas pana-
šus į mano."

"O Sacrum convivium" pa-
rašyta Perosio, prisilaikant se-
dėnio stiliaus, išpildyta puik-
niai.

Antrojo dalyį programos soli-
stai imė civiliosios rubuose
"full dress" ir dainavo veikla-
lus daugiau pasaulinio turinio.
Atsižymėjo ypatingai veikalu-
se: "L'ora Vespertina" ir "Il
Ritorno del Grogghe," nes abu
veikalu turėjo pamitrinti. Žuo-
nių netilpo į sėdynes; keletas
šimtų klausytojų sėdėjo ant
scenos.

Sistino Kopyčios solistai ža-
da dar pargrįžti ir lapkričio 2
d. ten pat duoti kitą koncertą.
Kadangi nevisi galėsime va-
žiuoti į Rygą ir išgersti juos
giedant tenai, užtat dabar yra
gera progą atsilankyti į antrą
jų koncertą ir prisiklausyti jų
puikiam giedojimo. A. Pocius.

Lietuvos Vyčių 13 kuopos
artistai imėjęsi malonės
priimti į lėvėjimus pasitari-
mą apd. veiklą išgriovimas

Lietuvos Vyčių 13 kuopos
artistai imėjęsi malonės
priimti į lėvėjimus pasitari-
mą apd. veiklą išgriovimas

IS TOWN OF LAKE.

Lietuvos Vyčių 13 kuopos
artistai imėjęsi malonės
priimti į lėvėjimus pasitari-
mą apd. veiklą išgriovimas

Kauno pilis ketverge, spalio
16 d., 1919 m., 8 val. vak., į
Šv. Kryžiaus par. svetainę,
prie 46-tos ir So. Wood gat-
vių. Susėjimas yra būtina
reikalingas. Valdyba.

IS BRIDGEPORTO.

L. Vyčių 16 kp. bus svarbus
susirinkimas serodos vakare,
spalio 15 d. Yra kviečiami visi
nariai atsilankyti, kadangi su-
sidarė daug stambių reikalų,
kurie reikės aptarti. A. B.

IS TOWN OF LAKE.

Ką Sąjungietės veikia.

Spalio 8 d. Moterų Sąjungos
21 kuopa laikė mėnesinį susi-
rinkimą, Šv. Kryžiaus bažnyti-
nėje svetainėje. Susirinkimas
buvo nors neperdang skaitlin-
gas, bet gyvas ir pilnas energi-
jos. Kuopos dalykai rimtai
svarstyta be jokių užsigaulio-
jimų viena kitai. Apart draugi-
jos reikalų, buvo išduotas ra-
portas, kiek sąjungietės laike
parapijos bazaro. Iš raporto
pasirodė, kad sąjungietės dau-
giausia dirbo per visą bazarą
ir nemažai pelnė savo užėgioj.

Sumanyta surengti vakarėlį.
P. J. M. Brenzaitė panaudojo
gražų rankų darbo dalykėlį,
kuris bus paleistas per serijas.
Laikas vakarui nematoma. Vis-
kas pavesta tam tikrai komisi-
jai, kurioje imė: M. Brenzai-
tė, M. Petroševičienė, O. Trak-
selaitė ir Sokaitė.

Nesilankant į susirinkimus
pirmūninkai ir išdūninkai, jų
vieton išrinkta sekančios: vi-
ces-pirmūninkė K. Vezelaitė, iš-
dūninkė J. Metrikienė.

Laukimo pasiekimo nau-
joms veikėjoms. Lėlija.

IS TOWN OF LAKE.

Pranešimas.

Šv. Kazimiero Akademijos
rėmėjų dr. jos susirinkimas
vyks ketverge, spalio 16 d., 8
val. vakare. Visos rėmėjos ma-
lonėkite susirinkti, taipgi pra-
šome visų rėmėjų tam susirin-
kimui grąžinti serijas, nes neto-
li jau metas vakarėlis.

Kviečiame taipgi visas me-
gates ir moteris atsilankyti į šį
rėmėjų susirinkimą. Bus pra-
nešta daug žinių iš Centro.
Valdyba.

ROSELAND, ILL.

Lietuvos Vyčių 8 kp. susi-
rinkimas bus šandie vakare,
t. y. spalio 15 d., 8 valandą.
Visų šventų parapijos svetai-
nėje. S.

SPECIALIS BARGENAS.

1 akras gero juodžemio ku-
ris randasi geriausioj apie-
linkej netoli Chicago ant
Northwestern Geležkelio, ima
30 minutų važiuojant iš mies-
to, arti krautuvų, bažnyčių,
mokyklų ir fabriko kur darba
galima visomet gauti. Gali-
ma turėti gražų daržą ir lai-
kyti vištų čionais ir gali būti
savistovių.

Parsiduos ant išmokėsio
\$100 iškalno arba Liberty
Bond ir \$10 kas mėnuo. Ra-
šykite, telefonokite arba at-
silankykite ypatingai tuojau
PAUL BAUBLY,
1404 W. 18 Str.,
Telefonas Canal 6296.

MOKINKIS KRIAUCYSTĖS

Mes mokiname kūrpti, mūti ir vi-
nus krautuvėse darbu. Norint dau-
giau informacijų kreipkitės:
J. RAZGAITIS,
3103 S. Halsted Str.
2-ros lėjos, kambarys No. 1.

PRANEŠIMAS

Dr. M. T. Strikol'is

Lietuvis

Gydytojas ir Chirurgas

PERKELE SAVO GYVENIMO VIETĄ | BRIGHTON PARK.

2914 W. 43rd St., (43 ir Francisco Ave.)

Tel McKinley 263

Ofisas: 1757 W. 47th St., [47 ir Wood gat.]

Valandos: 10 ryto iki 2 po pietų, 6:30 iki 8:30 vakare
Nedėliomis 9 iki 12 rytais.

Tel. Boulevard 160

REIKALAUJA.

SEARS ROEBUCK & CO.

JAUNI VYRAI

MUSU TAVORŲ SKYRIUOSE.

PRIE
Pripildymo Užsakymų,
Surimt Tavorų,
Supakuot Užsakymų,
Pasvert Parcel post Pakelius.

Geros algos, pastovus darbas,
Valandos nuo 8:00 iki 4:45 Su-
tutomis iki piet.

SEARS ROEBUCK & CO.

Homan & Arthington St.

SEARS ROEBUCK & CO.

PUS-DIENINIAI DARBAI.

MERGAITES IR JAUNOS

MOTERIS.

PRIE
Rišimo Pakelių,
Peržiūrėjimo Tavorų,
Sverimo Parcel Post Užsakymų.

Prieš-piet ir Popiet.
8:00 iki 12:00 — 12:45 iki 4:45.

SEARS ROEBUCK & CO.

Homan & Arthington St.

NAGDZ. "At, kaip man siūlyti pa-
vartoti RUFFLES? Išmėginkite šiuos
trikštus, sukuriant — ir visos tu-
os nepasiduos nuo to kvepian-
čios. — Man patinka net dar daugiau!"
"At, kaip man siūlyti pavartoti RUFFLES?"
"At, kaip man siūlyti pavartoti RUFFLES?"
"At, kaip man siūlyti pavartoti RUFFLES?"

Kuris priglobti gamtai suteiktą žmogų pridavanti grožį. O kas gal
lmt gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but
smagiau už čystą nemiečią galvos odą?
SEARS ROEBUCK & CO.
panašina plaukus! Se jomis nereikia kitių mėnesių galvos
trynimų: dviejų ar trijų dienų laisvėje RUFFLES pradės mažinti
plaukus, o savitės laisvė jį jau net žymės naktis! Padidinti tik reikar-
čiais suviliant galvą bus suteiktas, kad plaukai nesistamsintų.
Nusipirkite signat RUFFLES šonkute aptiktoje. Kaitnos tik
6c., bet jos sakykite, kad jos vertos daug daugiau. Pasididinti
prieš prie kiekvienos šonkute. Jei negausite jūų aptiktoje, tai
nusiųskite mums 75c. pošto markėmis, ar money order šiekis adresu:
F. AD. RICHTER & CO., 36-38 Broadway, New York

LAI PLEVESUOJA VELIAVA.

KIEKVIENO LIETUVIO NAMUOSE.

Nėra gražesnio daikto papuošti lietuvio namą
kaip ženklas jo prigimto krašto, — to krašto kuris
po tiek ilgų metų vergijos vėl atgimė, liko liuosas.
Ilgą laiką mes abejojome kokia ištikrojų yra
Lietuvos vėliava. Dabar tikrai žinome. Jonas E. Ka-
rosas ir Jona J. Romanas grįždami iš Lietuvos par-
vėžė tikrą Lietuvos Valstybės vėliavą. Ta vėliava ku-
ri dabar plevėsuoja po visas dalis Laisvos Lietuvos.
Tų vėliavų galima gauti visokių, gražių ir dar
gražesnių — ir už žemą kainą. Tuojau užsakyk
prisiųsdamas savo užsakymą su pinigais adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

120 TREMONT ST., BOSTON, MASS.

Vėliavų kainos:

No. 1. Celuloido vėliavukė ant spilkutės05
No. 2. Drobės; 12x18 colių; ant lazdetės su pa-
auksuota viršune25
No. 3. Šilkinė; 12-18 colių; ant lazdetės su pa-
auksuota viršune \$1.00
Už prisijungimą mes užmokame. Taipgi yra ir di-
desnių vėliavų kurios parsiduoda nuo \$1.50 iki \$50.00
Yra ir drobės, ir vilnų, ir šilko.
Kurie norėtų gauti didesnes medžiagas para-
šyti atvirute o mes kainą, pristatysime.
Draugijoms, Komitetams, Krautuvėms ir Agen-
tams perkant daug, duodame nuošimtį.

Šiuomi prisijungi \$..... ir meldžiu man
prisiųsti vėliavą No. su ta išlyga, jei man
vėliava nepatiks galiu grąžinti atgal ir gauti
savo pinigus.
Vardas-pav.
Adresas
Miestas

AA, ADOMAS A. KARALAUŠKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

At labai ilgą per 3 metus, nuslabinęs pilvelis buvo. Dispe-
psija, neviršimas pilvelio, nuslabinėjimas. Kraujo, inkstų. Nervų ir
abiejų spūki sustojimas viso kūno, ir turva sustojęs vilnis, kad
bėgyvėnu. Visur įsiskėjo man pagelbos, nesigalėjau visoje Ameri-
koj ir už rubelį, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.
Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valyto-
jo, Nervatono, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui
minetos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigauti, stiprėti, gerai dirbt.
Kraujas išvalė. Nervai emė stipriai dirbti. Inkstai atsigavo. Reu-
matizmas pranyko, diegliai nebebedė po krutine. Vidurių režimas
išnyko po užsimuštui vių ligų. Bėgri 3 mėnesių išgrėdavau kas sa-
vaite po butelį Salutaras, Bitterio, ir po 3 mėn. savo pavėksią ga-
mačiau teki skirtingą kaip tarp dienos ir nakties. Išbar įsūdiu-
smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkoju Salutaras vaistų ge-
radėjui ir linkiu visiems savo draugams kreipties prie Salutaras:
SALUTARAS,
CHEMICAL INSTITUTION J. Baitrenas, Prof.,
1192 So. Halsted St.,
Telephone Canal 6417, Chicago, Ill.

